

МОНГОЛЫН ТӨМӨР ЗАМ
Төрийн Өмчийт Хувьцаат Компани

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ

2016 оны 09 сарын 23 өдөр

Дугаар 9/56

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.3.2 дахь заалт, Зам, тээвэр, аялал жуулчлалын сайдын 2008 оны 63 дугаар тушаалаар баталсан “Галт тэрэгний хөдөлгөөний удирдлагын журам”-ын 8 дугаар бүлгийн 23 дахь заалт, Компанийн дүрмийн 8.12.11 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ҮНДЭСЛЭН ТУШААХ нь:

- “Галт тэрэг өртөөнд хүлээн авах, аялуулах үеийн өртөөний жижүүр, галт тэрэгний машинчийн хоорондын албан ярианы дэглэмийг хэрэгжүүлэх журам”-ыг нэгдүгээр хавсралтаар, “Сэлгээний ажлын үеийн өртөөний жижүүр, галт тэрэгний машинчийн хоорондын албан ярианы дэглэм”-ийг хоёрдугаар хавсралтаар, “Машинч, туслах машинч нарын хооронд хийгдэх албан ярианы заавар”-ыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.
- Батлагдсан журмыг мөрдөж ажиллахыг Төмөртэй өртөөний дарга О.Амарсанаа, Зүтгүүрийн зааварлагч машинч Б.Батбаяр нарт тус тус үүрэг болгосугай.
- Энэхүү тушаалын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллахыг Тээврийн хэлтэс /А.Төгөлдөр/, Үйлдвэрлэл, техникийн хэлтэс /Д.Нямлхагва/ нарт тус даалгасугай.

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ц.ТҮМЭНБАЯР

000091

“Монголын төмөр зам” ТӨХК-ийн Гүйцэтгэх
захирлын 2016 оны 09 дүгээр сарын 28-ны
өдрийн 136 тоот тушаалтын 1 дүгээр
хавсралт

**Галт тэрэг өртөөнд хүлээн авах, явуулах үеийн өртөөний
жижүүр, галт тэрэгний машинчийн хоорондын
албан ярианы дэглэм хэрэгжүүлэх журам**

№	Галт тэрэг хүлээн авах, явуулах ажиллагаа	Албан ярианы дэглэм			
		Ярианы дараалал	Өртөөний жижүүр	Ярианы дараалал	Машинч
1	Галт тэргийг өртөөнд хүлээн авах үед	1	Галт тэрэг өртөөний урьдчилан анхааруулах дохионд ойртон ирмэгц ДСП: ...-р галт тэрэгний машинчаа	2	ТЧМ: ... -р галт тэрэгний машинч ... сонсож байна.
		3	ДСП: ... өртөөний жижүүр ... байна. ...-р галт тэргийг өртөөнд зогсолтой хажуугийн ...-р замаар авч байна. Оруулах дохио нээлттэй.	4	ТЧМ: ... өртөөний жижүүрээ, ...-р замаар зогсолтой авч байна гэж ойлголоо. ...-р галт тэрэг ...-р зутгүүртэй машинч ... байна. Анхааруулах, оруулах дохио нээлттэй байна.
		5	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-
2	Галт тэргийг өртөөнөөс явуулах үед	1	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинчаа	2	ТЧМ: ...-р галт тэрэгний машинч ... сонсож байна.
		3	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ...-р замаас... гаргах дохио нээсэн, явж болно.	4	ТЧМ: ...-р замаас ... гаргах дохио нээлттэй, өртөөний ... замаас явж болно гэж ойлголоо. Н ...-р дохио ногоон байна.
		5	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-
		6	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч, ...-р галт тэрэг сүүлийн дохиотой, руков сойлтой хэвийн явлаа. Та аян замдаа сайн яваарай. Баяртай	7	ДСП: ...-р галт тэрэг сүүлийн дохиотой, руков сойлтой хэвийн явлаа гэж мэдлээ. Баярлалаа. Баяртай.

“Монголын төмөр зам” ТӨХК-ийн Гүйцэтгэх
захирлын 2016 оны 09 дүгээр сарын 23-ны
өдрийн 11:56 тоот тушаалтын 2 дугаар
хавсралт

**Сэлгээний ажлын үеийн өртөөний
жижүүр, галт тэрэгний машинчийн хоорондын
албан ярианы дэглэм хэрэгжүүлэх журам**

№	Галт тэрэг хүлээн авах, явуулах ажиллагаа	Албан ярианы дэглэм			
		Ярианы дараалал	Өртөөний жижүүр	Ярианы дараалал	Машинч
1	Депогоос зүтгүүр бүрэлдэхүүнд ороод явахаар гарч ирэх үед хийх албан ярианы дэглэм	2	ДСП: ... өртөөний жижүүр сонсож байна.	1	ТЧМ: ... өртөөний жижүүрээ
		4	ДСП: ..... зүтгүүрийн машинч ... контрольд ... цагт ирснийг оилголоо.	3	ТЧМ: ...-р зүтгүүртэй, машинч ... байна. Контрольд ... цаг ... минутад ирлээ. ...-р галт тэргэнд явна.
		5	ДСП: ...-р зүтгүүртэй машинч, ...-р бүрэлдэхүүнд ор. М ...-р дохионууд нээлттэй.	6	ТЧМ: ...-р зүтгүүртэй машинч ...байна. ...-р бүрэлдэхүүнд орохыг оилголоо. М ...-р дохионууд цагаан, замнал зөв байна.
		7	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ..... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!	8	ТЧМ: ... өртөөний жижүүрээ, ...-р зүтгүүрийн машинч машинч ...байна. ...-р бүрэлдэхүүнд зүтгүүр холбосон. ДСД ... ивүүр авсан /ивүүр аваагүй байна/.
		9	ДСП: Мэдлээ.		-
2	Галт тэргээр ирсэн зүтгүүрийг бүрэлдэхүүнээс салгаж, депо явах үеийн албан ярианы дэглэм	2	ДСП: .... өртөөний жижүүр ... сонсож байна.	1	ТЧМ: ... өртөөний жижүүрээ
		4	ДСП: ..... зүтгүүрийн машинчаа, ... замаас депо явахад бэлэн, ивүүрээр бэхэлснийг оилголоо.	3	ТЧМ: ...-р зүтгүүртэй машинч ... байна. ...-р замын ... бүрэлдэхүүнээс тэрэг салгаж, депо явъя. ДСД ивүүрээр бэхэлсэн.
		5	ДСП: ...-р зүтгүүрийн машинч ...-р замаас Н ..., М ...-р дохионууд нээлттэй. Депо явж болно.	6	ТЧМ: ... өртөөний жижүүрээ, ...-р зүтгүүрийн машинч ... байна. Н ...-р, М ...-р дохионууд цагаан, депо явлаа.
		7	ДСП:		-

			...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		
3	Өртөөний замаас бүрэлдэхүүн татаж гаргах үеийн сэлгээ	1	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ..., ...-р замаас Н...-р, М ...-р дохионууд цагаан, найруулагчийн дохиогоор М ...-р дохионы ард гар.	2	ТЧМ: ...өртөөний жижүүрээ,зүтгүүрийн машинч байна. ...-р замаас Н...-р, М ...-р дохионууд цагаан, М ...-р дохионы ард гарахыг ойлголоо. Найруулагч дохио ёгч байна.
		3	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-
4	Сэлгээ бүрэлдэхүүн түрж, өртөөний зам руу орох үеийн хөдөлгөөн	1	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ..., М...-р дохионы араас ...-р эзэлгээтэй /чөлөөтэй/ зам руу найруулагчийн дохиогоор ор. М ...-р дохионууд нээлттэй.	2	ТЧМ: ...өртөөний жижүүрээ, М...-р дохионы араас ...-р эзэлгээтэй /чөлөөтэй/ зам руу орохыг ойлголоо. Найруулагч дохио ёгч байна. М ...-р дохио цагаан, замнал зөв байна.
		3	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-
5	Сэлгээ бүрэлдэхүүн түрж, ачилтын зам руу орох үеийн хөдөлгөөн	1	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ..., М...-р дохионы араас ...-р чөлөөтэй /эзэлгээтэй/ ачилтын ...-р зам руу найруулагчийн дохиогоор ор. М ...-р дохионууд нээлттэй.	2	ТЧМ: ...өртөөний жижүүрээ, М...-р дохионы араас ...-р чөлөөтэй /эзэлгээтэй/ ачилтын ...-р зам руу орохыг ойлголоо. Найруулагч дохио ёгч байна. М ...-р дохио цагаан, замнал зөв байна.
		3	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-
6	Сэлгээ ачилтын замаас гарах үеийн хөдөлгөөн	1	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ..., ...-р ачилтын замаас М ...-р дохионууд цагаан, найруулагчийн дохиогоор М ...-р дохионы ард гар.	2	ТЧМ: ...өртөөний жижүүрээ,зүтгүүрийн машинч байна. ...-р ачилтын замаас М ...-р дохионууд цагаан, М ...-р дохионы ард гарахыг ойлголоо. Найруулагч дохио ёгч байна.
		3	ДСП: ...-р галт тэрэгний машинч ... чи зөв ойлгож. Гүйцэтгэ!		-

---ооОо---

**Машинч, туслах машинч нарын хооронд
хийгдэх албан ярилцлагын заавар**

1. Өртөөнөөс галт тэрэг хөдлөх үед хийх албан ярилцлага

1.1. Галт тэрэг нээлттэй гарах /замналын/ дохиогоор хөдлөхийн өмнө зүтгүүрийн бригад харилцан ярилцлагын хэлбэрээр албан ярилцлага хийж, туслах машинч зүтгүүр, хэмжих хэрэгслүүдийн байдал, галт тэрэгний дагалдах бичиг баримтын бүрэн эсэхийг лавлаж асууна. Машинч, туслах машинч нар албан ярилцлага хийхдээ дараах зүйлд анхаарч, хяналт тавина. Үүнд:

- Галт тэрэгний бичиг баримт, анхаарамж байгаа эсэх;
- Туслах машинч анхаарамжийн хуулбар хийж авсан эсэх;
- Аюулгүй байдлыг хангах хэрэгсэл, радио станцын ажиллагаа хэвийн эсэх;
- Тоормосны бичиг баримт /ВУ-45/ галт тэрэгний тоормосыг бүрэн хангаж байгаа эсэх;
- Машинчийн краны байдал, тоормосны гар хоолойн даралт ... км/см²;
- Зүтгүүрийн гэрэлтүүлгийн байдал;
- Явах замаас гаргах дохионы заалт;
- Тухайн замналаар гарах хурд ...км/цаг;
- Хоорондын замын тогтоогдсон хурд ... км/цаг;
- Зөвхөн гарах дохионы зөвшөөрсөн заалт ба ДСП-ийн зөвшөөрлөөр машинч галт тэргийг хөдөлгөнө.

1.2. Машинч, туслах машинч нар галт тэргийг хөдөлгөөнд оруулсны дараа хажуугийн аль нэгэн цонх болон толиийг ашиглан галт тэрэг үдэн гаргаж буй ажилчдаас өгч буй дохио, галт тэрэгний бүрэн бүтэн байдлыг магадлан, харилцан давталцана.

1.3. Туслах машинч замнал зөв эсэхийг гаргах дохионы заалтыг 10-15 метрийн өмнө машинчид доорх байдлаар илтгэнэ.

- “Замнал зөв, ... замаас ... зам руу орно.” Машинч замналыг шалгаад “- Замнал зөв байгааг харлаа” гэж давталцана.

**2. Хоорондын замд аялах үед машинч, туслах машинч нарын
хоорондох албан ярилцлага**

2.1. Өртөөнөөс галт тэрэг хөдөлсний дараа туслах машинч машинчид хоорондын замын тогтоогдсон хурд, хурд өөрчлөгдөх газрууд /байнгын ба түр анхаарамжтай км-үүд/-ыг илтгэнэ.

2.2. Хоорондын замд ажиллаж байгаа ажилчдаас өгч буй дохио болон тэмдгүүдийн заалтыг машинчид илтгэж, машинч үнэн зөвийг магадалсны дараа харилцан давталцана.

2.3. Дараах газруудад ойртон ирэх үед туслах машинч машинчид урьдчилан сануулах ёстой:

- Галт тэрэгний автомат тоормосны найдвартай ажиллагааг шалгах км, зуут, хурд шалгаж эхлэх газар;
- Төмөр замын гарам;
- Туслах машинч анхаарамжтай газраас 1,5-2 км-ийн зайд ирмэгц машинчид уг газар ойртож буйг анхааруулан, хурд тогтоосон газраар машинчийн дэргэд байрлаж, анхаарамжтай газрыг бүрэн өнгөртөл явна.

2.4. Галт тэрэг замын тахир тойруу, туннель, гүүр лүү ойртон ирэх үед машинч, туслах машинч нар өөр өөрийн аль үзэгдэлтэй талынхаа цонхыг онгойлгож, галт тэрэг хэвийн аялж буйг магадалсны эцэст харилцан илтгэлцэнэ.

2.5. Олон ба 2 замтай хэсгээр аялах үед гарч буй галт тэрэгний хэвийн ажиллагааг шалгаж, галт тэрэгний хөдөлгөөний аюулгүй байдалд нөлөөлөхөөр зөрчил илэрсэн тохиолдолд уг галт тэрэгний машинчид радио станцаар мэдэгдэх буюу энэ тухай өртөөний жижүүр, ДНЦ-д мэдэгдэнэ.

2.6. Дохио үзэгдэх үед машинч, туслах машинч нар /анхааруулах, оруулах, гаргах сэлгээний/ дохио, замын дугаарыг давталцана.

2.7. 1 шар заалттай дохио руу ойртон ирэх үед туслах туслах машинч машинчид “МТЗ” ТӨХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаас тогтоосон багасгах хурдыг илтгэнэ.

2.8. Өртөөний оруулах дохионд ойртон ирэх үед туслах машинч машинчид “МТЗ” ТӨХК-ийн Гүйцэтгэх захирлаас тогтоогдсон багасгах хурдыг илтгэнэ.

2.9. Галт тэрэг өртөөнд орж ирэх үед дохионы өмнө туслах машинч машинч руу ойртон зогсож контроллерын байдал, гол хоолойн даралт, хаалттай дохионы өмнө 400-500 метрт хурд 20 км/цагаас ихгүй байх ёстойг сануулж, зам чөлөөтэй эсэхийг хянаж явна. Энэ үед машинч, туслах машинч нар дуун дохио өгөх тоолонд 30-40 секундын хугацаанд бие биендээ хаалттай дохио руу ойртож яваа, хаалттай дохионы өмнө зогсох ёстойг илтгэнэ. Хаалттай дохионы өмнө хурд бууруулах үйлдлийг машинч буруу хэлсэн тохиолдолд туслах машинч галт тэрэг /зүтгүүр/-ийг яаралтай зогсоох арга хэмжээ авна.

2.10. Туслах машинч машинчийн кабиныг дараах тохиолдлуудад орхиж явахыг хориглоно:

- Хурд бууруулах зогсох заалттай дохио руу ойртох үед
- Анхаарамжтай газар дохио унтарсан үед

2.11. Машинчийн зөвшөөрлөөр өнгөрүүлэх дохионы ногоон заалтаар туслах машинч дизелийн өрөө, арын секцийг эргэж болно. Эргэж машинчийн кабинд орж ирээд, дохионы заалтыг давтана. Үүний дараа туслах машинч дизель эргэсэн илтгэлээ тавина. Дизель эргэх үед туслах машинч бүх цахилгаан машин, дизель генератор,

туслах агрегат, хөргөлтийн төхөөрөмж, хэмжих багажуудын хэвийн ажиллагаа явах ангид ямар нэг дуу чимээ гарсан эсэхийг шалгана.

2.12. Өртөөгөөр орох, гарах үед туслах машинч зам, сум бүрийн байдлыг машинчид илтгэж, машинч магадалсны дараа давтана.

2.13. Өртөө, хоорондын замд явахдаа элсийг их хэмжээгээр гишгэж, зам төмрийн секцийг шүнтлэхээс урьдчилан сэргийлж, анхааруулж байхыг туслах машинч машинчид сануулах ёстой.

№	Нөхцөл	Туслах машинчийн илтгэл	Зохих арга хэмжээ авсны дараах машинчийн илтгэл
1	Сэлгээ эхлэх, кабин сольсны дараа зүтгүүр хөдөлгөөнд оруулахад	Туслах тоормосны кранаар зүтгүүрээ бүрэн зогсоож шалгая	За шалгалаа
2	Зүтгүүрийг галт тэргэнд холбоход	Бүрэлдэхүүнээс 5-10 метрийн зайд зогсож, 3 км/цагаас илүүгүй хурдтай холбоно	Бүрэлдэхүүнээс 5-10 метрийн зайд зогсож, 3 км/цагаас илүүгүй хурдтай холбоё
3	Хажуугийн замаас зөвшөөрсөн заалттай дохиогоор галт тэрэг хөдлөхөд	...-р замаас зөвшөөрсөн дохио /дохионы заалтыг нэрлэнэ/-гоор гарах хурд ... км/цаг	...-р замаас зөвшөөрсөн дохио /дохионы заалтыг нэрлэнэ/ нээлттэй, хурд ... км/цаг
4	Гаргах дохио эвдрэлтэй үед аялал эхлэхэд	... өртөөний ... замаас... дохиогоор гарах тушаал өгөгдсөн /бичгээр/ гарах замнал харагдаж буй зөв байна. Хурд 20 км/цагаас илүүгүй.	Машинч туслах машинчийн үнэн зөв илтгэснийг магадлаад харилцан давт
5	Гаргах дохиогоор өнгөрөх үед	Хоорондын замын хурд ... км/цаг	Хоорондын замын хурд ... км/цаг
6	Хоорондын замд хурд тогтоогдсон бол	...-р км-ийн ...-р зуутаас ...-р км-ийн ...-р зуут хүртэл хурд ... км/цаг	...-р км-ийн ...-р зуутаас ...-р км-ийн ...-р зуут хүртэл хурд ... км/цаг
7	Галт тэрэгний автотоормосын найдвартай ажиллагааг шалгах км ойртож ирэх үед	...-р км-ийн ...-р зуутад тоормос шалгана. Хурд ... км/цаг	...-р км-ийн ...-р зуутад тоормос шалгана. Хурд ... км/цаг
8	Галт тэрэгний автотоормосын найдвартай ажиллагааг шалгасны дараа	Тоормосны зам ... м явлаа. Норм ... м байх ёстой	Тоормосны зам ... м байна. Хангалттай /хангалтгүй/
9	Хурд багасгах газар ойртож ирэх үед	Бөөрөнхий шар самбар ...-р км ...-р зуутад, хурд ... км/цаг	Шар самбарыг харж байна. ...-р км-ийн ...-р зуутаа, ...-р км-ийн ...-р зуутаас хурд ... км/цаг
10	“Осолтой газрын эхлэл” тэмдэг ойртож ирэх үед	Осолтой газрын эхлэл, хурд ... км/цаг.	Анхаарамжид заагдсанаар хурд ... км/цаг
11	“Осолтой газрын төгсгөл” тэмдэг ойртож ирэх үед	“Осолтой газрын төгсгөл” тэмдэг өнгөрлөө	“Осолтой газрын төгсгөл” тэмдэг өнгөрлөө
12	Галт тэрэг хаалттай дохио руу ойртож ирэх үед	Улаан дохио руу ойртож байна. Дохионоос 400 метрт хурд 20 км/цагаас илүүгүй байх ёстой.	Улаан дохио харж байна. Хурд ... км/цаг
13	Тахир тойруугаар галт тэрэг аялах үед	Галт тэрэг хэвийн явж байна.	Галт тэрэг хэвийн явж байгааг ойлголоо
14	Төмөр замын гарамд ойртож ирэх үед	Анхаар! Гарам ойртож байна	Мэдлээ, гарам ойртож байна
15	Төмөр замын гарамд тулж ирэх үед	Гарам чөлөөтэй	Гарам чөлөөтэй
16	Оруулах дохио ногоон байхад	Оруулах дохио ногоон. Өртөө /... нэр/-өөр хурд ... км/цаг	Оруулах ногоон, ... замаар ... км/цаг хурдтай орно

17	Оруулах дохио 1 шар байхад	Оруулах дохио 1 шар, хурд ... км/цагаа илүүгүй байх ёстой	Оруулах 1 шар байна. ...-р замаар ... км/цагийн хурдтай орно
18	Оруулах дохио 2 шар байхад	Оруулах дохио 2 шар, хурд ... км/цагаа илүүгүй байх ёстой	Оруулах 2 шар байна. ...-р замаар ... км/цагийн хурдтай орно
19	Оруулах дохио гэмтэлтэй үед өртөөнд орж ирэхэд	Оруулах дохио хаалттай. Өртөөний ...-р замаар урих дохиогоор орно. ...-р зам руу замнал зөв. Хурд 20 км/цагаас илүүгүй байх ёстой.	Машинч туслах машинчийн үнэн зөв илтгэснийг магадлаад, харилцан давтана

---ooOoo---